

**ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«УЖГОРОДСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»
ФАКУЛЬТЕТ СУСПІЛЬНИХ НАУК
Кафедра загальної педагогіки та педагогіки вищої школи**

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Дека́н факультету суспільних наук
Юрій ОСТАПЕЦЬ/
«28» Ворк. 2024 2024 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

**МЕТОДИКА НАРОДОЗНАВЧОЇ РОБОТИ В
ЗАКЛАДАХ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ**

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський) рівень вищої освіти
Галузь знань	01 Освіта/Педагогіка
Спеціальність	012 Дошкільна освіта
Освітня програма	Дошкільна освіта
Статус дисципліни	Обов'язкова
Мова навчання	українська

Ужгород, 2024

Робоча програма навчальної дисципліни «Методика народознавчої роботи в закладах дошкільної освіти» для здобувачів вищої освіти галузі знань 01 Освіта/Педагогіка спеціальності 012 Дошкільна освіта освітньої програми «Дошкільна освіта».

Розробник: Реґо Ганна Іванівна, кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри загальної педагогіки та педагогіки вищої школи.

Робочу програму розглянуто та затверджено на засіданні кафедри загальної педагогіки та педагогіки вищої школи, протокол №15 від 27 червня 2024 р.

Завідувач кафедри Оксана ПОВІДАЙЧИК

Схвалено науково-методичною комісією факультету суспільних наук протокол № 8 від 27 червня 2024 р.

Голова науково-методичної комісії Олена ПОПАДИЧ

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Розподіл годин за навчальним планом	
	Денна форма навчання	Заочна форма навчання
Кількість кредитів ЄКТС – 4	Рік підготовки:	
Загальна кількість годин – 120	3	3
Кількість модулів – 2	Семестр:	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 5 самостійної роботи студента – 5	6	6
	Лекції:	
	28	10
	Практичні (семінарські):	
	32	8
Форма підсумкового контролю: іспит	Лабораторні:	
	Самостійна робота:	
	60	102

2. МЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Національна самосвідомість й гідність, дбайливе ставлення до державної та рідної мов, історії, культури й традицій свого роду, народу і держави, любов до малої батьківщини, інтерес до міжнаціонального спілкування та інші основи формуються за допомогою цілеспрямованого педагогічного впливу на дитину в умовах дошкільної освіти одночасно з повсякденним впливом батьків, усієї родини, сімейного укладу, ставлень один до одного в родині, серед інших найближчих для дитини дорослих у діяльності та на фоні суспільних подій.

У сучасних умовах, коли відбуваються глибокі зміни в житті суспільства, коли Україна виборює свою незалежність у кривавій війні одним із центральних напрямків роботи з підростаючим поколінням стає національно-патріотичне виховання яке базується на народознавчій роботі в закладі дошкільної освіти. Модернізація освітньої системи вимагає вдосконалення професійної підготовки майбутніх вихователів закладів дошкільної освіти, одним із основних завдань фахової діяльності яких є розвиток у дошкільників любові та поваги до рідного краю, держави, свого роду; знання та розуміння традицій, звичаїв та обрядів українського народу. У дошкільний період відбувається формування культурно-ціннісних орієнтацій духовно-етичної основи особистості дитини, розвиток її емоцій, почуттів, мислення, механізмів соціальної адаптації в суспільстві, починається процес національно-культурної самоідентифікації, усвідомлення себе в навколишньому світі. Досягнення цих цілей залежить від того, наскільки вихователі володіють глибокими знаннями з народознавства, що сприяє вихованню свідомого патріота і громадянина, сформуванню в дитині комплексу певних знань, особистісних якостей і рис характеру, що є основою специфічного способу мислення та спонукальною силою у повсякденних діях, вчинках, поведінці.

Мета курсу – надання здобувачам вищої освіти необхідного обсягу знань з методики народознавчої роботи в закладах дошкільної освіти з питань теорії та історії української народної педагогіки, української національної культури, символіки, оберегів, звичаїв, традицій; формування у здобувачів вищої освіти професійної компетентності в оволодінні практичними вміннями й навичками роботи з дітьми дошкільного віку для ознайомлення з народознавством українського народу.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми в здобувачів повинні бути сформовані такі компетентності:

Інтегральна компетентність: здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми в галузі дошкільної освіти з розвитку, навчання і виховання дітей раннього і дошкільного віку, що передбачає застосування загальних психолого-педагогічних теорій і фахових методик дошкільної освіти, та характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні компетентності (КЗ):

КЗ-1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

КЗ-2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця в загальній системі знань про природу і суспільство та в розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

КЗ-4. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

КЗ-5. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.

КЗ-6. Здатність до міжособистісної взаємодії.

КЗ-7. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

КЗ-8. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

Спеціальні (фахові) компетентності спеціальності (КС):

КС-1. Здатність працювати з джерелами навчальної та наукової інформації;

КС-2. Здатність до розвитку в дітей раннього і дошкільного віку базових якостей особистості (довільність, самостійність, креативність, ініціативність, свобода поведінки, самосвідомість, самооцінка, самоповага, толерантність);

КС-3. Здатність до розвитку допитливості, пізнавальної мотивації, пізнавальних дій у дітей раннього і дошкільного віку;

КС-4. Здатність до формування в дітей раннього і дошкільного віку первинних уявлень про предметне, природне, соціальне довкілля, полікультурне середовище, властивості і відношення предметів; розвитку самосвідомості («Я» дитини і його місце в довкіллі);

КС-5. Здатність до розвитку в дітей раннього і дошкільного віку мовлення як засобу спілкування і взаємодії з однолітками і дорослими;

КС-6. Здатність до виховання в дітей раннього і дошкільного віку навичок свідомого дотримання суспільно визнаних морально-етичних норм і правил поведінки в полікультурному суспільстві;

КС-7. Здатність до національно-патріотичного виховання дітей раннього і дошкільного віку (любов до Батьківщини, рідної мови, рідного міста; інтерес і повага до державних символів України, національних традицій, звичаїв, свят, обрядів);

КС-16. Здатність до виховання в дітей раннього і дошкільного віку толерантного ставлення та поваги до інших, в тому числі представників інших національностей, попередження та протидії булінгу;

КС-18. Здатність знаходити, опрацьовувати потрібну освітню інформацію та застосовувати її в роботі з дітьми, батьками;

КС-19. Здатність до комунікативної взаємодії з дітьми, батьками, колегами, в тому числі міжкультурної взаємодії;

КС-20. Здатність до самоосвіти, саморозвитку, до безперервності в освіті для постійного поглиблення загальноосвітньої та фахової підготовки, перетворення набуття освіти в процес, який триває впродовж усього життя людини.

3. ПЕРЕДУМОВИ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Передумовами вивчення навчальної дисципліни «**Методика народознавчої роботи в закладах дошкільної освіти**» є опанування таких навчальних дисциплін (НД) освітньої програми (ОП):

- ОК 9 Вступ до спеціальності;
- ОК 10 Історія дошкільної педагогіки;
- ОК 14 Дошкільна дидактика;
- ОК 18 Загальна психологія;
- ОК 20 Вікова фізіологія та валеологія;
- ОК 22 Сучасні заклади дошкільної освіти в Україні і за рубежом;
- ОК 23 Основи природознавства;
- ОК 33 Педагогічна практика (ознайомча);
- ОК 34 Педагогічно-польова практика.

4. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Відповідно до освітньої програми «**Дошкільна освіта**», вивчення навчальної дисципліни повинно забезпечити досягнення здобувачами вищої освіти таких програмних результатів навчання (ПРН):

Програмні результати навчання	Шифр ПРН
Розуміти і визначати педагогічні умови, закономірності, принципи, мету, завдання, зміст, організаційні форми, методи і засоби, що використовуються в роботі з дітьми від народження до навчання у школі; знаходити типові ознаки і специфіку освітнього процесу і розвитку дітей раннього і дошкільного віку.	ПРН1
Розуміти, описувати й аналізувати процеси розвитку, навчання та виховання дітей раннього і дошкільного віку з використанням базових психологічних і педагогічних понять та категорій.	ПРН2
Розуміти природу і знати вікові особливості дітей з різними рівнями розвитку, особливості розвитку обдарованих дітей, індивідуальні відмінності дітей з особливими освітніми потребами, дітей – представників етнічних меншин.	ПРН3
Розуміти і визначати особливості провідної – ігрової та інших видів діяльності дітей дошкільного віку, способи їх використання в розвитку, навчанні і вихованні дітей раннього і дошкільного віку.	ПРН4
Здійснювати взаємодію в роботі закладу дошкільної освіти, сім'ї та школи. Залучати батьків до організації освітнього процесу з дітьми раннього і дошкільного віку в умовах закладу дошкільної освіти.	ПРН5
Планувати освітній процес в закладах дошкільної освіти з урахуванням вікових, індивідуальних, етнічних особливостей і можливостей дітей	ПРН7

раннього і дошкільного віку, дітей з особливими освітніми потребами та складати прогнози щодо його ефективності.	
Будувати цілісний освітній процес з урахуванням основних закономірностей його перебігу. Оцінювати власну діяльність як суб'єкта педагогічної праці.	ПРН12
Визначати завдання і зміст різних видів діяльності дітей раннього і дошкільного віку на основі програм дошкільної освіти та знань про культурно-історичний досвід українського народу, загальнолюдські культурні та етико-естетичні цінності.	ПРН15
Проектувати педагогічні заходи із залученням фахівців суміжних галузей, батьків, громадських діячів та ін. для реалізації завдань всебічного розвитку дітей.	ПРН16
Володіти технологіями організації розвивального предметно-ігрового, природно-екологічного, пізнавального, мовленнєвого середовища в різних групах раннього і дошкільного віку	ПРН18

Очікувані результати навчання, які повинні бути досягнуті здобувачами освіти після опанування навчальної дисципліни «**Методика народознавчої роботи в закладах дошкільної освіти**»:

Очікувані результати навчання з дисципліни	Шифр ПРН
Знає: мету, завдання і функціональні обов'язки вихователя закладу дошкільної освіти, зміст, форми, методи роботи з дошкільниками; способи організації роботи дітей; види, способи використання, вимоги до наочності під час ознайомлення дітей з українським народознавством. Вміє: самостійно працювати з науково-методичною, педагогічною, додатковою літературою з методики народознавчої роботи; організовувати дитячий колектив, використовувати індивідуальні, групові, колективні форми роботи з дітьми в процесі ознайомлення з народознавством.	ПРН 1
Знає: психолого-педагогічні основи формування знань з українського народознавства у дошкільників, особливості методичного забезпечення зазначеного процесу. Вміє: використовувати психолого-педагогічні знання, передові педагогічні ідеї і досвід, інноваційні технології, практики сімейного виховання народознавчого змісту.	ПРН 2
Знає: вікові та індивідуальні закономірності розвитку дітей, в т.ч. обдарованих та з особливими освітніми потребами. Вміє: використовувати індивідуальний і диференційований підходи у взаємодії з дітьми відповідно до їхніх можливостей.	ПРН3
Знає: визначати особливості народних ігор та інших видів діяльності дітей дошкільного віку, способи їх використання в навчанні і вихованні дітей раннього і дошкільного віку. Вміє: організовувати роботу з розвитку патріотичного виховання дітей у закладі дошкільної освіти через застосування провідних видів діяльності.	ПРН 4
Знає: особливості співпраці сімейного і суспільного дошкільного виховання, функціями сучасної сім'ї, зміст основних форм співпраці з родиною, сучасні тенденції розвитку сімейного виховання, документи, що регламентують і регулюють сімейну політику України.	ПРН5

Вміє: організувати спільну діяльність сім'ї та дошкільного закладу, застосовувати доцільні та результативні форми, методи та прийоми роботи з батькам.	
Знає: особливості планування освітнього процесу з урахуванням вікових індивідуальних, етнічних особливостей і можливостей дітей раннього і дошкільного віку та специфіки розвитку дітей з особливими потребами. Вміє: добирати відповідно до особливостей розвитку кожної дитини необхідний методичний супровід та складати прогнози щодо його ефективності.	ПРН7
Знає: специфіку побудови цілісного освітнього процесу з урахуванням основних закономірностей його перебігу; способи оцінювання власної діяльності як суб'єкта педагогічної праці. Вміє: будувати освітній процес в закладах дошкільної освіти, аналізувати свою власну роботу та визначати відповідно до рівня розвитку дітей методики і технології навчання та виховання.	ПРН12
Знає: визначати завдання і зміст різних видів діяльності дітей раннього і дошкільного віку на основі програм дошкільної освіти та знань про культурно-історичний досвід українського народу, загальнолюдські культурні та етико-естетичні цінності. Вміє: складати сценарії розваг, свят та занять з народознавства стосовно кожної вікової групи.	ПРН15
Знає: особливості проектування педагогічних заходів із залученням фахівців суміжних галузей, батьків, громадських діячів та ін. для реалізації завдань всебічного розвитку дітей. Вміє: створювати інтегроване освітнє середовище взаємодіючи із представниками різних професій та батьками задля різносторонньої підтримки та всебічного, повноцінного розвитку дитини дошкільного віку.	ПРН16
Знає: специфіку планування навчальної роботи з дітьми раннього і дошкільного віку з метою реалізації пізнавальних, розвивальних і виховних аспектів педагогічного процесу і забезпечення індивідуально-диференційованого підходу до вихованців. Вміє: використовувати в різних формах роботи (індивідуальна, групова, колективні заняття) дидактичні ігри, дидактичні вправи, практичні та словесно-логічні завдання, що сприяють засвоєнню сенсорних еталонів, розвитку уваги (обсяг, стійкість, переключення, розподіл, концентрація), мисленевих операцій (аналіз, синтез, порівняння, узагальнення, абстрагування); розробляти цікаві ігри, пов'язані з народознавчою роботою з дошкільниками.	ПРН 18

5. ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання

Засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання з дисципліни: іспит, тести, доповіді-повідомлення, презентація результатів виконання індивідуальних завдань, результати навчання через неформальну освіту.

Методи демонстрування результатів навчання з дисципліни:

- за джерелом інформації (словесні: розповідь, бесіда, лекція; наочні: ілюстрація, демонстрація; практичні: вправи, анкетування тощо);
- за логікою передачі і сприймання навчальної інформації (індуктивні, дедуктивні, аналітичні, синтетичні);
- за ступенем самостійності мислення студентів при засвоєнні знань (репродуктивні, пошукові, дослідницькі) та ін.; під час практичних занять – методи інтерактивного навчання; під час самостійної роботи – індивідуальні навчально-дослідницькі завдання тощо.

Аудиторна, самостійна та індивідуальна робота здобувача забезпечується всіма навчально-методичними засобами, необхідними для вивчення навчальної дисципліни чи окремої теми: підручниками, навчальними та навчально-методичними посібниками, конспектами лекцій, науковою літературою та періодичними виданнями, дистанційною організацією навчання в системі Moodle, методичними рекомендаціями для самостійної роботи; тестовими завданнями для контролю та самоконтролю знань, умінь і навичок.

Форми контролю та критерії оцінювання результатів навчання

Форми поточного контролю: доповідь на практичному занятті, виконання індивідуальних завдань (підготовка конспекту лекції, складання міні-словників до теми, виготовлення наочності, розробка конспекту заняття, опорної схеми роботи тощо).

Знання, вміння та навички студентів оцінюються через визначення критеріїв виконання завдань. Кількісна оцінка певного поточного контролю за конкретним видом навчального заняття визначається як сума балів за окремі види навчальної роботи. Максимальна кількість балів, яку може отримати студент за результатами поточного контролю протягом одного модуля – 50.

Форма модульного контролю: контрольна робота. Передбачає розкриття теоретичних питань і тести. Кожне завдання модульної контрольної роботи (2 теоретичні і тестові завдання) оцінюється окремо. Загальна оцінка розраховується як сума оцінок: теоретична частина – 40 балів (по 20 балів кожне теоретичне питання); тести оцінюються в 10 балів. Максимальна оцінка за модульну контрольну роботу – 50 балів.

Підсумкова оцінка за кожний модуль складається із суми балів за поточне оцінювання і результату модульної контрольної роботи (максимальна оцінка – 100 балів).

Форма підсумкового семестрового контролю: іспит в усній формі.

Результат підсумкового контролю визначається як середнє арифметичне значення двох модулів. Якщо студент погоджується з набраною кількістю балів, ця оцінка може бути виставлена у відомість. Якщо студент не отримав достатньої кількості балів (менше 35) або не погоджується з підсумковою оцінкою, то він складає іспит в усній формі за переліком запитань.

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти (модуль 1)

T1	T2	T3	T4	T5	T6	Модульна контрольна робота	Сума
8	8	8	8	8	10	50	100

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти (модуль 2)

T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	Модульна контрольна робота	Сума
10	8	6	6	6	8	6	50	100

Оцінювання окремих видів навчальної роботи з дисципліни

Вид діяльності здобувача вищої освіти	Модуль 1		Модуль 2	
	Кількість	Максимальна кількість балів	Кількість	Максимальна кількість балів
Практичні заняття	6	24	7	24
Виконання індивідуальних завдань	2	16	2	16
Навчання на онлайн-платформах з поданням сертифікату про результат навчання*	1	10	1	10
Модульна контрольна робота	1	50	1	50
Разом	10	100	11	100

*Здобувачі можуть отримати бали за вивчення окремих питань змісту дисципліни через навчання на масових відкритих онлайн курсах (МВОК) в Україні за умови наявності відповідного сертифікату ([Prometheus](#), [EdEra](#), [Дія. Цифрова освіта](#), Coursera та інші.). Наприклад, Платформа [EdEra](#) Онлайн-курс із професійного розвитку та наставництва «Вчителі 2.0» <https://study.ed-era.com/uk/courses/course/#!2950>. Онлайн-курс «Цифровий учитель» (теорія щодо цифрової педагогіки, впровадження нових методик у цифровому освітньому середовищі) <https://study.ed-era.com/uk/courses/course/#!4033>. Платформа Prometheus: онлайн-курси «Критичне мислення для освітян», «Освітні інструменти критичного мислення» <https://courses.prometheus.org.ua/dashboard>

Критерії оцінювання модульної контрольної роботи

Критерії оцінювання модульної контрольній роботи:

40-50 балів – студент у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно, самостійно та аргументовано його викладає, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних запитань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу, вільно послуговується науковою термінологією, правильно вирішує тестові завдання.

30-39 балів – студент достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає, в основному розкриває зміст теоретичних запитань,

використовуючи при цьому обов'язкову літературу, послуговується науковою термінологією. Але при висвітленні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації. Тести вирішує правильно.

20-29 балів – студент відтворює значну частину навчального матеріалу, висвітлює його основний зміст, виявляє елементарні знання окремих положень. Не здатний до глибокого, всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, не користується необхідною літературою. При вирішенні тестових завдань допускає незначні помилки.

10-19 балів – студент не володіє навчальним матеріалом у достатньому обсязі, проте фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає окремі питання навчальної дисципліни, не розкриває зміст теоретичних питань, вирішує тести з помилками.

1-9 балів – не в змозі викласти зміст питань, володіє навчальним матеріалом на рівні розпізнавання явищ, допускає істотні помилки, вирішує завдання, які потребують однослівної відповіді.

0 – студент не володіє навчальним матеріалом та не в змозі його висвітлити.

Оцінювання окремих завдань модульних контрольних робіт

Вид діяльності здобувача вищої освіти	Модульна контрольна робота 1		Модульна контрольна робота 2	
	Кількість	Максимальна кількість балів (сумарна)	Кількість	Максимальна кількість балів (сумарна)
Теоретичне питання	2	40	2	40
Тести	5	10	5	10
Разом		50		50

Критерії оцінювання підсумкового семестрового контролю

Відповідно до «Положення про порядок та методику проведення семестрових (курсівих) екзаменів і заліків в Ужгородському національному університеті» (затверджено Наказом Ректора ДВНЗ «УжНУ» № 698/01-17 від 08.05.2015 р.), знання студентів оцінюється як з теоретичної, так і з практичної підготовки за такими критеріями:

оцінку «відмінно» (90-100 балів, А) – заслуговує студент, який:

- всебічно і глибоко володіє навчально-програмовим матеріалом;
- вміє самостійно виконувати завдання, передбачені програмою, використовує набуті знання і вміння у нестандартних ситуаціях;
- засвоїв основну і ознайомлений з додатковою літературою, яка рекомендована програмою;
- засвоїв взаємозв'язок основних понять дисципліни та усвідомлює їх значення для професії, яку він набуває;
- вільно висловлює власні думки, самостійно оцінює різноманітні життєві явища і факти, виявляючи особистісну позицію;

- самостійно визначає окремі цілі власної навчальної діяльності, виявив творчі здібності і використовує їх при вивченні навчально-програмового матеріалу, проявив нахил до наукової роботи.

оцінку «добре» (82-89 балів, B) – заслуговує студент, який:

- повністю опанував і вільно (самостійно) володіє навчально-програмовим матеріалом, в тому числі застосовує його на практиці, має системні знання в достатньому обсязі відповідно до навчально-програмового матеріалу, аргументовано використовує їх у різних ситуаціях;

- має здатність до самостійного пошуку інформації, а також до аналізу, постановки і розв'язування проблем професійного спрямування;

- під час відповіді допустив деякі неточності, які самостійно виправив, добирає переконливі аргументи на підтвердження вивченого матеріалу;

оцінку «добре» (74-81 бал, C) – заслуговує студент, який:

- в цілому навчальну програму засвоїв, але відповідає з певною кількістю помилок;

- вміє порівнювати, узагальнювати, систематизувати інформацію під керівництвом викладача, в цілому самостійно застосовувати на практиці, контролювати власну діяльність;

- опанував навчально-програмовий матеріал, успішно виконав завдання, передбачені програмою, засвоїв основну літературу, яка рекомендована програмою;

оцінку «задовільно» (64-73 бали, D) – заслуговує студент, який:

- знає основний навчально-програмовий матеріал в обсязі, необхідному для подальшого навчання і використання його у майбутній професії;

- виконує завдання непогано, але зі значною кількістю помилок;

- ознайомлений з основною літературою, яка рекомендована програмою;

- допускає помилки при виконанні завдань, але під керівництвом викладача знаходить шляхи їх усунення.

оцінку «задовільно» (60-63 бали, E) – заслуговує студент, який:

- володіє основним навчально-програмовим матеріалом в обсязі, необхідному для подальшого навчання і використання його у майбутній професії, а виконання завдань задовольняє мінімальні критерії. Знання мають репродуктивний характер.

оцінка «незадовільно» (35-59 балів, FX) – виставляється студенту, який:

- виявив суттєві прогалини в знаннях основного програмового матеріалу, допустив принципові помилки у виконанні передбачених програмою завдань.

оцінка «незадовільно» (35 балів, F) – виставляється студенту, який:

- володіє навчальним матеріалом тільки на рівні елементарного розпізнавання і відтворення окремих фактів або не володіє зовсім;

- допускає грубі помилки при виконанні завдань, передбачених програмою;

- не може продовжувати навчання і не готовий до професійної діяльності після закінчення університету без повторного вивчення даної дисципліни.

При виставленні оцінки враховуються результати навчальної роботи студента протягом семестру.

Таблиця відповідності оцінок за різними шкалами

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	Зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Академічна доброчесність: Політика щодо академічної доброчесності учасників освітнього процесу формується на основі дотримання принципів академічної доброчесності з урахуванням норм «Положення про академічну доброчесність в ДВНЗ «Ужгородський національний університет» (затверджене вченою радою університету від 23.02.2017 р., протокол № 3).

Правила перезарахування кредитів у випадку мобільності: Політика щодо перезарахування кредитів ЄКТС у випадку мобільності формується з урахуванням норм «Положення про порядок визнання (перезарахування) кредитів ЄКТС для учасників програм академічної мобільності у Державному вищому навчальному закладі «Ужгородський національний університет» (затверджене вченою радою університету від 30.05.2019 р., протокол № 6).

Правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній та/або інформальній освіті: Політика щодо визнання результатів навчання, отриманих у неформальній та/або інформальній освіті, формується з урахуванням норм «Положення про порядок визнання в Державному вищому навчальному закладі «Ужгородський національний університет» результатів навчання, здобутих протягом неформальної та/або інформальної освіти (затверджене вченою радою університету від 18.12.2023 р., протокол № 11).

6. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

6.1. Зміст навчальної дисципліни

Модуль 1. ТЕОРЕТИЧНІ ТА ПРАКТИЧНІ ОСНОВИ МЕТОДИКИ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДОЗНАВСТВА У ЗАКЛАДІ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ.

Тема 1. Предмет, завдання та зміст навчальної дисципліни «Методика народознавчої роботи в закладах дошкільної освіти».

Завдання ознайомлення дітей з витоками народознавства. Зміст ознайомлення дітей з витоками народознавства. Принципи методики ознайомлення дітей з українським народознавством.

Тема 2. Історія розвитку етнопедагогіки.

Витоки народної педагогіки. Образ рідного слова в народному вихованні. Народознавчі ідеї XIX ст. Ідеї народного виховання у творчості українських письменників. Етнопедагогіка XX ст. Роль українського народознавства у національно-патріотичному вихованні дітей дошкільного віку.

Тема 3. Форми організації навчально-пізнавальної діяльності з народознавчої роботи з дітьми дошкільного віку.

Тематичні свята. Спортивно-патріотичні ігри-змагання. Оформлення народознавчих міні-музеїв у групах. Виставка малюків дітей і батьків. Ігровий практикум за участі батьків. Ділові ігри для педагогів. Педагогічні конференції для педагогів та батьків. Читання художньої літератури відповідної тематики. Співпраця дошкільного закладу та сім'ї вихованців.

Тема 4. Аналіз програм розвитку дітей дошкільного віку на предмет ознайомлення з українським народознавством

Комплексна програма розвитку, навчання і виховання дітей дошкільного віку 3-є видання 2023 р. "СОНЯШНИК". Програма освіти дітей раннього та дошкільного віку «ОСВІТА І ПІКЛУВАННЯ / EDUCATION & CARE». Програма "Духовно-моральне виховання дітей дошкільного віку на християнських цінностях". Програма «ЗЕРНО ЛЮБОВІ». Програма "Україна - моя Батьківщина". Програма "Українське дошкілля". Програма розвитку дитини дошкільного віку "Я у світі". Регіональна програма з міжкультурної та громадянської освіти дітей дошкільного віку «Український віночок. Закарпаття».

Тема 5. Малі жанри українського фольклору та українські обрядові пісні.

Характеристика українського фольклору. Колискові пісні, забавлянки, утішки. Скоромовки та лічилки у роботі з дітьми дошкільного віку. Жанрова характеристика української народної пісні. Пісні-веснянки.

Тема 6. Українська казка в закладі дошкільної освіти

Жанрові особливості українських народних казок. Види українських казок. Методика роботи з українською казкою в дитячому садку.

Модуль 2. МЕТОДИКА ПРОВЕДЕННЯ ЗАНЯТЬ З НАРОДОЗНАВСТВА У ДОШКІЛЬНОМУ ЗАКЛАДІ

Тема 7. Українські національні свята та обряди

Характеристика народних традицій, свят та обрядів. Народні свята весняного циклу. Народні свята літнього циклу. Народні свята осінньо-зимового циклу. Методика проведення свята, дозвілля.

Тема 8. Українські національні народні ігри в дитячому садку.

Характеристика народних ігор. Методика використання народних ігор у роботі з дітьми дошкільного віку.

Тема 9. Методика ознайомлення з символами України.

Ознайомлення дітей з державними символами України. Українські національні обереги. Хліб — усьому голова. Без верби та калини нема України... народна метеорологія дітям.

Тема 10. Методика ознайомлення дітей з родинними стосунками та сімейними традиціями в Україні.

Ознайомлення дітей із сімейними стосунками. Ознайомлення дітей з родиною, родоводом. Сімейні традиції, обряди, свята, ознайомлення з ними дітей.

Тема 11. Ознайомлення дітей з рідним краєм.

Краєзнавство та батьківщинознавство. Методика ознайомлення дітей молодшого та середнього дошкільного віку з рідним краєм. Ознайомлення дітей старшої групи з рідним краєм. Ознайомлення дітей з рідним краєм у підготовчій групі.

Тема 12. Народні промисли та ремесла України.

Українська вишивка. Дерев'яні, металеві, шкіряні, керамічні та плетені вироби народних умільців. Писанкарство. Ознайомлення дітей з національним мистецтвом. Українська національна іграшка.

Тема 13. Побут населення України.

Український національний одяг. Українська національна кухня. Інтер'єр українського житла.

6.2. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин: 120					
	Денна форма					
	Усього	у тому числі				
		лекції	практичні	лабораторні	індивідуальна робота	самостійна робота
Модуль 1. Теоретичні та практичні основи методики українського народознавства у закладі дошкільної освіти						
Тема 1. Предмет, завдання та зміст навчальної дисципліни «Методика народознавчої роботи в закладах дошкільної освіти».	8	2	2			4
Тема 2. Історія розвитку етнопедagogіки.	8	2	2			4
Тема 3. Форми організації навчально-пізнавальної діяльності з народознавчої роботи з дітьми дошкільного віку.	8	2	2			4
Тема 4. Аналіз програм розвитку дітей дошкільного віку на предмет ознайомлення з українським народознавством.	12	2	2			8
Тема 5. Малі жанри українського фольклору та українські обрядові пісні.	8	2	2			4
Тема 6. Українська казка в закладі дошкільної освіти.	12	2	4			6
Модульна контрольна робота						
Разом за модуль 1	56	12	14			30
Модуль 2. Методика проведення занять з народознавства у дошкільному закладі						
Тема 7. Українські національні свята та обряди	12	2	4			6
Тема 8. Українські національні народні ігри в дитячому садку.	10	2	4			4
Тема 9. Методика ознайомлення з символами України.	10	2	4			4
Тема 10. Методика ознайомлення дітей з родинними стосунками та сімейними традиціями в Україні.	8	2	2			4
Тема 11. Ознайомлення дітей з рідним краєм.	8	2	2			4
Тема 12. Народні промисли та ремесла України.	8	2	2			4
Тема 13. Побут населення України.	8	2	2			4
Модульна контрольна робота						
Разом за модуль 2	64	14	20			30
Разом за семестр	120	26	34			60

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин: 120					
	Заочна форма					
	Усього	у тому числі				
		лекції	практичні	лабораторні	індивідуальна робота	самостійна робота
Модуль 1. Теоретичні та практичні основи методики українського народознавства у закладі дошкільної освіти						
Тема 1. Предмет, завдання та зміст навчальної дисципліни «Методика народознавчої роботи в закладах дошкільної освіти».	9	0,5	0,5			8
Тема 2. Історія розвитку етнопедagogіки.	9	0,5	0,5			8
Тема 3. Форми організації навчально-пізнавальної діяльності з народознавчої роботи з дітьми дошкільного віку.	9	0,5	0,5			8
Тема 4. Аналіз програм розвитку дітей дошкільного віку на предмет ознайомлення з українським народознавством.	9	0,5	0,5			8
Тема 5. Малі жанри українського фольклору та українські обрядові пісні.	9,5	1	0,5			8
Тема 6. Українська казка в закладі дошкільної освіти.	9,5	1	0,5			8
Разом за модуль 1	55	4	3			48
Модуль 2. Методика проведення занять з народознавства у дошкільному закладі						
Тема 7. Українські національні свята та обряди	10	1	1			8
Тема 8. Українські національні народні ігри в дитячому садку.	10	1	1			8
Тема 9. Методика ознайомлення з символами України.	8	1	1			6
Тема 10. Методика ознайомлення дітей з родинними стосунками та сімейними традиціями в Україні.	9,5	1	0,5			8
Тема 11. Ознайомлення дітей з рідним краєм.	9,5	1	0,5			8
Тема 12. Народні промисли та ремесла України.	9	0,5	0,5			8
Тема 13. Побут населення України.	9	0,5	0,5			8
Разом за модуль 2	65	6	5			54
Разом за семестр	120	10	8			102

6.3. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
1.	Тема 1. Предмет, завдання та зміст навчальної дисципліни «Методика народознавчої роботи в закладах дошкільної освіти».	2	0,5
2.	Тема 2. Історія розвитку етнопедагогіки.	2	0,5
3.	Тема 3. Форми організації навчально-пізнавальної діяльності з народознавчої роботи з дітьми дошкільного віку.	2	0,5
4.	Тема 4. Аналіз програм розвитку дітей дошкільного віку на предмет ознайомлення з українським народознавством.	2	0,5
5.	Тема 5. Малі жанри українського фольклору та українські обрядові пісні.	2	0,5
6.	Тема 6. Українська казка в закладі дошкільної освіти.	4	0,5
7.	Тема 7. Українські національні свята та обряди	2	1
8.	Тема 8. Українські національні народні ігри в дитячому садку.	4	1
9.	Тема 9. Методика ознайомлення з символами України.	4	1
10.	Тема 10. Методика ознайомлення дітей з родинними стосунками та сімейними традиціями в Україні.	2	0,5
11.	Тема 11. Ознайомлення дітей з рідним краєм.	2	0,5
12.	Тема 12. Народні промисли та ремесла України.	2	0,5
13.	Тема 13. Побут населення України.	2	0,5
Разом		32	8

6.4. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
1	Тема 1. Предмет, завдання та зміст навчальної дисципліни «Методика народознавчої роботи в закладах дошкільної освіти».	4	8
2	Тема 2. Історія розвитку етнопедагогіки.	4	8
3	Тема 3. Форми організації навчально-пізнавальної діяльності з народознавчої роботи з дітьми дошкільного віку.	4	8
4	Тема 4. Аналіз програм розвитку дітей дошкільного віку на предмет ознайомлення з українським народознавством.	8	8
5	Тема 5. Малі жанри українського фольклору та українські обрядові пісні.	4	8
6	Тема 6. Українська казка в закладі дошкільної освіти.	6	8
7	Тема 7. Українські національні свята та обряди	6	8
8	Тема 8. Українські національні народні ігри в дитячому садку.	4	8

9	Тема 9. Методика ознайомлення з символами України.	4	6
10	Тема 10. Методика ознайомлення дітей з родинними стосунками та сімейними традиціями в Україні.	4	8
11	Тема 11. Ознайомлення дітей з рідним краєм.	4	8
12	Тема 12. Народні промисли та ремесла України.	4	8
13	Тема 13. Побут населення України.	4	8
Разом		60	102

6.5. Індивідуальні завдання

Індивідуальне навчально-дослідницьке завдання (ІНДЗ) виконується під час самостійної роботи і сприяє більш поглибленому вивченню теоретичного матеріалу, формуванню вмінь використовувати знання для вирішення відповідних практичних завдань.

№ з/п	Зміст завдання																																																								
1	Назвіть сучасних українських провідних учених, науковців, які розробляють проблеми українського народознавства та українознавства. Назвіть їхні праці, методичні посібники. Проаналізуйте одну з них.																																																								
2	Напишіть анотацію на працю М.Г.Стельмаховича «Народна педагогіка».																																																								
3	<p>Дайте аналіз змісту народознавчої роботи за віковими групами та розділами в чинних варіативних програмах за такою схемою:</p> <p>Назва програми « _____ »</p> <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td rowspan="2" style="width: 15%;">Вікова</td> <td colspan="6">Назва розділу</td> </tr> <tr> <td style="width: 15%;"></td> <td style="width: 15%;"></td> <td style="width: 15%;"></td> <td style="width: 15%;"></td> <td style="width: 15%;"></td> <td style="width: 15%;"></td> </tr> <tr> <td colspan="7">Завдання і зміст роботи</td> </tr> <tr> <td style="width: 15%;"></td> <td style="width: 15%;"></td> <td style="width: 15%;"></td> <td style="width: 15%;"></td> <td style="width: 15%;"></td> <td style="width: 15%;"></td> <td style="width: 15%;"></td> </tr> </table> <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th rowspan="2" style="width: 5%;">№</th> <th rowspan="2" style="width: 20%;">Назва програми</th> <th rowspan="2" style="width: 10%;">Вікові групи</th> <th rowspan="2" style="width: 10%;">Кількість розділів, які</th> <th rowspan="2" style="width: 15%;">Тематика</th> <th colspan="2" style="width: 40%;">Обсяг змісту</th> </tr> <tr> <th style="width: 20%;">достатній</th> <th style="width: 20%;">недостатній</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td style="height: 20px;"></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td style="height: 20px;"></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> </tbody> </table>							Вікова	Назва розділу												Завдання і зміст роботи														№	Назва програми	Вікові групи	Кількість розділів, які	Тематика	Обсяг змісту		достатній	недостатній														
Вікова	Назва розділу																																																								
Завдання і зміст роботи																																																									
№	Назва програми	Вікові групи	Кількість розділів, які	Тематика	Обсяг змісту																																																				
					достатній	недостатній																																																			
4	Зберіть довідковий матеріал про Закарпаття. На його основі визначте програмні завдання та розробіть конспект заняття для дітей старшого дошкільного віку з теми «Подорож Закарпаттям».																																																								
5	<p>Складіть класифікаційну таблицю малих жанрів фольклору за такою схемою:</p> <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <th style="width: 25%;">Назва жанру</th> <th style="width: 40%;">Визначення</th> <th style="width: 35%;">В яких вікових групах використовується</th> </tr> <tr> <td style="height: 20px;"></td> <td></td> <td></td> </tr> </table> <p>За зразком:</p>							Назва жанру	Визначення	В яких вікових групах використовується																																															
Назва жанру	Визначення	В яких вікових групах використовується																																																							

	Скоромовка	Жартівливий вислів, побудований на навмисно утрудненій вимові ритмізованого тексту, скомпонованого з важких звуків та звукосполучень, які вимовляються у	Середня, старша, підготовча групи
6	Випишіть прислів'я та приказки до тем: «Ввічливість, чемність», «Праця-лінощі», «Правда-брехня», «Сміливість-боязуство», які б за своїм змістом були доступні дітям дошкільного віку. Визначте місце, час і прийоми роботи з ними в дошкільному закладі.		
7	Скласти список літератури з проблеми народознавчої роботи в закладах дошкільної освіти / або з дітьми дошкільного віку.		
8	Розробіть конспект індивідуально-групових занять на заучування скоромовок. Поміркуйте, чи потрібно пояснювати дітям слова у тексті скоромовок.		
9	Вивчити напам'ять по 2 тексти кожного малого жанру українського фольклору.		
10	Випишіть та вивчіть напам'ять 5 зачинів та 5 кінцівок до українських народних казок.		
11	Поміркуйте, коли казковий твір доцільніше розповідати дітям, а коли читати? Наведіть конкретні приклади, доберіть відповідні тексти казок.		
12	Складіть конспект занять з теми «Дитяча вікторина за змістом народних казок» або «В гостях у казки».		
13	Доберіть літературні твори, в яких згадуються народні прикмети (В.Скуратівський, О.Волосюк та ін.).		
14	Опишіть якою ви уявляєте «кімнату казок» у дошкільному закладі.		
15	Доберіть дитячі пісні, в яких оспівуються персоніфіковані образи Сну та Дрімоти. Як називаються ці пісні? Спробуйте визначити серед них традиційні загальноновживані українські тексти та регіональні (визначте регіон).		
16	Визначте місце колискових пісень (колисанок) у системі роботи сучасного дошкільного закладу. Назвіть варіативні форми, методи і прийоми роботи з колисковими піснями в різних вікових групах дошкільного закладу.		
17	Вивчить напам'ять 1 текст кожного жанру обрядових пісень.		
18	Розробіть сценарій свята «Українська народна пісня в житті дитини».		
19	Випишіть з тлумачних словників визначення понять: обрядовість, свято, обряд, звичай, традиція. Поясніть їх значення.		
20	Підготуйте матеріал для ілюстрацій до заняття «Писаночка-паняночка».		
21	Знайдіть у бібліотеці збірки українських ігор для дітей. Зробіть картотеку та стислі анотації.		
22	Підготувати повідомлення про походження українського герба, прапора та гімна. Зробити опис народних традиційних символів.		
23	Складіть конспект-заняття на ознайомлення дітей з віночком. Включить до змісту заняття гру «Чий вінок кращий». Визначте матеріал до заняття.		
24	Скласти своє родинне дерево.		
25	Розробити конспект заняття «Екскурсія по рідному місту/селу».		
26	Підготувати проекти з теми «Народні промисли та ремесла України/Закарпаття».		
27	Складіть 2 анотації до картин закарпатських художників (на власний розсуд).		
28	Розробіть 2 варіанти меню для сучасного дошкільного закладу на тиждень зі страв національної кухні.		
29	Розробити рекомендації для батьків з питань народознавчої роботи з дітьми дошкільного віку.		

7. ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ, ВИКОРИСТАННЯ ЯКИХ ПЕРЕДБАЧАЄ НАВЧАЛЬНА ДИСЦИПЛІНА

В умовах використання формату онлайн-навчання (дистанційного навчання) із застосуванням мережі Google Meet названі засоби, методи та форми визначаються за домовленістю зі здобувачами і в залежності від зручного виду взаємодії, застосовуються з допомогою існуючих функцій групових чатів та відеоконференцій.

Для ефективного засвоєння тематики є можливість демонстрації необхідних матеріалів на робочому столі комп'ютерного технічного засобу під час занять і семінарів. Зокрема, у разі потреби, під час онлайн-заняття можна надати доступ до свого екрану, щоб показати презентації або іншу тематичну інформацію на робочому столі.

Планування лекційних і практичних (семінарських) занять, модульних контрольних робіт, звітування за індивідуальну та іншу передбачену програмою роботу зі студентами, а також підсумкова перевірка знань у формі іспиту (заліку) здійснюється заздалегідь за допомогою прив'язки до Google-календаря. Синхронізація запланованих заходів виконується автоматично на всіх зручних для їх проведення пристроях.

8. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основна література

1. Долбня О. В. Виховання дітей дошкільного віку засобом народознавства. Кривий Ріг, 2022. 77 с.
2. Маєвська Л.М. Етнопедагогіка : Навчальний посібник. Херсон : ОЛДІ плюс, 2024. 288 с.
3. Маєвська Л.М. Етнопедагогіка : Навчальний посібник. Херсон : ОЛДІ плюс, 2019. 288 с.
4. Мафтин Л.В., Білоус О.В. Етнопедагогіка України: метод. реком. до вивчення курсу. Чернівці: Чернівець. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2022. 82 с.
5. Мосіяшенко В.А. Українська етнопедагогіка : Навчальний посібник / В.А. Мосіяшенко. Суми: Університетська книга, 2019. 175 с.
6. Ніколаєнко В.М. Народознавство в дошкільному навчальному закладі 2-6 років. Харків: Основа, 2013. 208 с.
7. Організація народознавчої діяльності з дітьми дошкільного віку. Черкаси: Черкаський ОПОПП ЧОР, 2019. 335 с http://oipoppp.ed-sp.net/public/repository/narodoznavcha_diyalnist.pdf
8. Рогальська Н. Ст. Особливості використання надбань етнопедагогіки у професійній підготовці майбутніх вихователів дітей дошкільного віку. Суми. 2020. С. 309.

Допоміжна література

1. Абетка чесності української дитини. Практико-орієнтований збірник методичних матеріалів / Автор-упорядник Л.В. Калуська. Тернопіль: Мадрівець, 2008. 94с.
2. Березюк О.С. Етнопедагогіка: навчально-методичний посібник. Житомир: Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2015. 172 с.
3. Білан О. І. Програма розвитку дитини дошкільного віку «Українське дошкілля». За заг. ред. О. В. Низковської. ТОВ «Мандрівець», 2017. 256 с.
4. Богуш А. М., Лисенко Н. В. Українське народознавство в дошкільному закладі : Навч. посіб. 2-ге вид., переробл. і допов. К. : Вища шк., 2002. 407 с.
5. Верховинець В. Теорія українського народного танцю. Київ: Музична Україна, 2008. 149 с.
6. Дитина: освітня програма для дітей від 2 до 7 років відповідно до Базового компонента дошкільної освіти. Наук. кер. проєкту: В. О. Огнев'юк. Київ, ун-т ім. Б. Грінченка. 2020. 440 с.

7. Етнопедагогіка: навчально-методичний посібник / [упорядник Макарчук В.В.]. 3-е вид., переробл. і доповн. Умань: РВЦ «Софія». 2015. 205 с.
8. Калуська Л. В. Народні ремесла у дитячому садку. *Бібліотека вихователя дитячого садка*. 2015. №8. С. 63–64.
9. Кононенко П. П., Касян Л. Г., Семенюченко О. В. Програма виховання дітей дошкільного віку «Українотворець». Київ: Українське агентство інформації та друку «РАДА». 2008. 28 с.
10. Косенчук О. Г., Новик І. М., Венгловська О. А., Куземко Л. Державний стандарт дошкільної освіти: особливості впровадження. Харків: Вид-во «Ранок», 2021. 240 с.
11. Лозинська, Є.Ф. Українське народознавство дітям дошкільного віку: посібник. Львів: Оріяна-Нова, 2008. 208 с.
12. Поніманська Т. І. Дошкільна педагогіка: навч. посібник для студентів вищих навчальних закладів. Київ: Академвидав, 2006. 456 с.
13. Рего Г.І., Рего О.Ю. Використання музейної педагогіки в закладах дошкільної освіти Закарпаття. *Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова. Серія 5. Педагогічні науки: реалії та перспективи*. Нац. пед. ун-т імені М. П. Драгоманова. Випуск 89. Київ: Видавничий дім «Гельветика», 2022. С.123-128. DOI <https://doi.org/10.31392/NPU-nc.series5.2022.89.25>
14. Рего Г.І. Вплив музичного виховання на формування духовно-моральної сфери дітей дошкільного віку і на міжкультурну просвіту. / Матеріали Міжнародної психолого-педагогічної конференції [“Інноваційні методи психолого-педагогічної практики у світлі євроінтеграційних процесів України”], 14-15 квітня 2016 р., м. Берегове. С.415-421. ISBN 978-617-7404-02-5
15. Рего Ганна. Місце рухливих ігор, забав і фізичних вправ у навчально-виховному процесі дошкільця Закарпаття (історія та реалії). *Вісник прикарпатського університету. Педагогіка*. 2010. Випуск XXXV., С. 17-20.
16. Рего Г.І. Музейна педагогіка як засіб формування духовно-морального та громадсько-патріотичного виховання дітей дошкільного віку. *Освіта Закарпаття* №22. 2015. С. 120-121.
17. Рего Г.І. Полікультурне виховання та формування етнічної толерантності дітей у дошкільному навчально-виховному закладі. *Науковий вісник Мукачівського державного університету Серія «Педагогіка та психологія»*. Випуск 2 (6) ' 2017. С.158-160. ISSN 2413-3329 ISSN2520-6788
18. Скуратівський В. Т. Український народний календар. Київ : Техніка, 2003. 384 с.
19. Шкода М. Н. Традиції і свята українського народу. Донецьк: ТОВ ВКФ «БАО», 2007. 384 с.
20. Я у світі: програма розвитку дитини від народження до шести років. наук. кер. О. Л. Кононко. Київ: ТОВ «МЦФЕР Україна», 2019. 488 с.

Інтернет-джерела

1. Базовий компонент дошкільної освіти (Нова редакція). URL: https://mon.gov.ua/static-objects/mon/sites/1/rizne/2021/12.01/Pro_novu_redaktsiyu%20Bazovoho%20komponenta%20doshkilnoyi%20osvity.pdf
2. Батирева І. Звичаї українського народу. Звичаї, обряди, святкування. Нематеріальна спадщина. URL: <https://authenticukraine.com.ua/manners-ordinances-celebrations>
3. Васіна Л. П. Використання українських народних традицій у вихованні дітей дошкільного віку. С. 28–32. URL: <http://dspace.pnpu.edu.ua/bitstream/123456789/15448/1/6.pdf>.
4. Колискова в житті дитини URL : <http://dnz37.klasna.com/uk/site/koliskova-v-zhittiditini.html>.

5. Котирло Т. В. Календарно-побутова обрядовість: свято Коляди. URL: <http://www.newacropolis.org.ua/ua/study/conference/?thesis=4706>.
6. Крутій К. Педагогічна технологія освітньої роботи в полікультурному середовищі з дітьми старшого дошкільного віку. URL: http://www.ukrdeti.com/2007/3_17_a1_2007.html.
7. Мозгальова Н. Г., Барановська І. Г. Українські народні традиції як засіб виховання дітей дошкільного віку. Наукові записки. Серія: Педагогічні науки. Вип. 152. С. 20–24. URL: <https://www.cuspu.edu.ua/images/download-files/naukovi-zapysky/152/6.pdf>.
8. Нагнибіда С.Д. Виховання дітей дошкільного віку на народних звичаях і традиціях. URL: https://uo-stm.at.ua/news/vikhovannja_ditej_doshkilnogo_viku_na_narodnikh_zvichajakh_i_tradicija_kh/2016-04-02-39.
9. Шумада Н. Зерна народної мудрості. URL: <http://www.ukrlib.com>.
10. Як у дошкільному закладі організувати народні святкування. Педрада: Портал для освітян. URL: <https://oplatforma.com.ua/question/29-qqqa-16-m10-21-10-2016-yak-u-doshklnomu-zaklad-organzovuvati-narodn-svyatkuvannya>.

**Результати перегляду
робочої програми навчальної дисципліни**

Робоча програма перезатверджена на 20___ / 20___ н.р. без змін; зі змінами (Додаток ___).
(потрібне підкреслити)

протокол № ___ від «___» _____ 20___ р. Завідувач кафедри _____
(підпис, Прізвище ініціали)

Робоча програма перезатверджена на 20___ / 20___ н.р. без змін; зі змінами (Додаток ___).
(потрібне підкреслити)

протокол № ___ від «___» _____ 20___ р. Завідувач кафедри _____
(підпис, Прізвище ініціали)

Робоча програма перезатверджена на 20___ / 20___ н.р. без змін; зі змінами (Додаток ___).
(потрібне підкреслити)

протокол № ___ від «___» _____ 20___ р. Завідувач кафедри _____
(підпис, Прізвище ініціали)

Робоча програма перезатверджена на 20___ / 20___ н.р. без змін; зі змінами (Додаток ___).
(потрібне підкреслити)

протокол № ___ від «___» _____ 20___ р. Завідувач кафедри _____
(підпис, Прізвище ініціали)

Робоча програма перезатверджена на 20___ / 20___ н.р. без змін; зі змінами (Додаток ___).
(потрібне підкреслити)

протокол № ___ від «___» _____ 20___ р. Завідувач кафедри _____
(підпис, Прізвище ініціали)